

Deltagare:

Se bilaga 1

Dialogmöte 1 – Urbana ekosystem, 22 maj, 2025

Sammanfattande minnesanteckningar

Om förutsättningarna för att uppfylla målet med artikel 8

Stark kritik mot EU:s avgränsningar med klustringsmetod som inte passar de nordiska förhållandena. Dialogen resulterade i att alternativ 1, med hela kommunen, inte är ett alternativ för avgränsning av urbana ekosystemområden. Alternativ 1 gör det också svårt att hantera flera artiklar.

Den generella uppfattningen är att all bebyggd urban miljö borde omfattas för att möta upp intentionerna i förordningen. Detta talar för alternativ 3, det vill säga en avgränsning med urbana kluster plus en buffertzona. Men vad är mest rättvist av alternativ 2 och 3? Kommunerna har olika förutsättningar. Går det att anpassa buffertzonen utifrån geografiska förutsättningar? Trubbigt med en fast gräns.

Med buffertzona finns det risk för en ”munkring” genom att framtida exploatering utförs utanför denna zon. Samtidigt behövs en buffertzona för att kunna genomföra översiktsplanen och ha plats för åtgärder. Kommuner i slättbygd har stora utmaningar med exploatering och samtidigt öka grönytorna eftersom de är geografiskt begränsade av jordbruksmark och hav och inte kan växa utåt.

Avgränsningen är central och här behöver kommunerna involveras, men det är myndigheterna/regeringen som beslutar. Viktigt att myndigheterna tar fram kriterier/principer samt beskriver konsekvenser av avgränsningen.

Inför avgränsningen behöver Boverket komplettera med scenarioanalyser som bedömer konsekvenser av olika alternativ och belyser var bebyggelsen kan riskera att hamna om man ställer för strikta restriktioner.

Näringslivet ligger i många fall steget före och efterfrågar riktlinjer. Viktigt att vi får med dem i processen. Lyssna in företagare och näringsliv och dra nytta av deras engagemang och intresse.

Utmaning med kommunernas budgetar. Budgetarna är begränsade för utveckling och förvaltnings av grönytor. Budgeten ligger på ett år vilket motverkar

långsiktighet. Olika förvaltningar har olika budgetar som motverkar samarbete).

Behov av att bryta ned det nationella kravet på lokal nivå.

Om åtgärder, styrmedel (vägledning och kunskap och lagar, regler samt finansiering), incitament och hinder

Det behövs mjuka styrmedel och ekonomiska incitament.

Hinder

Kommunens och länsstyrelsernas tillsyn brister. Man skulle kunna komma ganska långt om bara tillsynen utövades ordentligt. Då kan man stävja miljöbrott. Bättre tillsyn kräver dock ökad samverkan inom kommunen.

Växande städer och effektiv markanvändning/hög exploateringsgrad som gör att naturen inte får plats.

Det finns inte stöd i lagstiftningen för att ställa krav på kvalitet och få in grönpianering tidigt i samhällsbyggnadsprocessen.

De flesta befintliga detaljplaner är gamla och tar inte upp grönska. Detta gör att befintlig grönska på villatomter och bostadsgårdar lätt kan tas bort utan några konsekvenser. Kommunernas rådighet är begränsad och olika kommuner har olika förutsättningar.

Det är svårt att styra och följa upp grönska i detaljplan. Förbuden mot tekniska särkrav i 8:4 PBL och GYF/markanvisningsavtal utgör ett hinder att arbeta med grönska i detaljplaneringen.

Ett hinder är att det saknas ekonomiska stöd för plantering av grönska. MSB ger stöd för naturbaserade lösningar för klimatanpassning, men det är liten ersättning.

Ansvar och roller inom kommuner – trygghet vs biologisk mångfald. Åtgärder som främjar biologisk mångfald kan komma i konflikt med åtgärder som främjar trygghet så som belysning, borttagning av buskage etc.

Kommunernas budgetar är ett hinder. Dels för att de är begränsade, dels för att finansieringen gör det svårt att samordna olika perspektiv som friluftsliv, hälsa, klimatanpassning och grönska. Det är olika budgetar.

Beslutfattares rädsla för driftskostnader kan vara ett hinder. Driftssnåla investeringar prioriteras.

Åtgärder

Planera tidigt för grön infrastruktur. Utrymmet (ytorna) är grunden och GI måste planeras samtidigt med annan infrastruktur och bebyggelse. Annars kan det gröna aldrig bli mer än pynt. Tänk på att utrymmet både ovan och under mark skapar förutsättningar för trädens storlek, trädkrontäckning och möjligheter att överleva i stadsmiljöer.

Satsa på stadsnära skogar som är väldigt viktiga naturtyper, omfattas kanske också av artikel 12. Att restaurera dessa miljöer är ofta en lågt hängande frukt – billigt och gör stor nytta.

Inrätta fler nationalstadsparker i fler städer som lyfter fram vikten av stora sammanhängande natur- och kulturmiljöer i städer. I samband med bildandet av nationalstadsparken i Stockholm utreddes även fem andra möjliga nationalstadsparker runt om i Sverige.

Gröna rådgivare för fastighetsägare och privatpersoner. Nya nätverk (jämf. Energirådgivning och nätverk för energirådgivare). Det kan behövas en nationell samordnare för biologisk mångfald/naturestaurering. Satsa på ett kompetensprogram. Det är kostsamt, men gör stor nytta!

Identifiera lågt hängande frukter – små åtgärder som gör stor nytta, jmf småbiotoper i jordbrukslandskapet.

En tydligare nationell- och regional planeringsnivå som kompletterar kommunal nivå behövs som också kan beakta och anpassa nationella mål regionalt (anpassning norr-söder) och sätta planeringsmål för GI (motsvarande bostads-mål).

Pilotprojekt/pilotområden – viktigt att visa på goda exempel på hur man kan arbeta. De är väldigt värdefulla för kommunikation med medborgare och politiker.

Administrativa styrmedel

Här finns olika uppfattningar om det behövs skarpare förbud eller inte, exempelvis för att ta ned träd eller hårdgöra mark. Viss förstärkning i lagstiftningen behövs dock, även om behovet av morötter kanske har större effekt.

Det är oklart vilket system som ska styra mot målet i artikel 8. Det saknas ett bra system idag. Stödet i lagstiftningen för fysisk planering är litet, PBL räcker inte och det kommer att behövas författningsändringar. Det behövs ett system för att styra genomförandet – en genomförandeplan på myndighetsnivå.

Stöd för länsstyrelsens tillsyn och överprövningsgrunder behöver förstärkas. Kan kraven i NRF ge stöd till tillsyn och länsstyrelsens möjlighet till ingripande på liknande sätt som MKN luft och åtgärdsprogram?

Åtgärderna måste kopplas till översiktsplanen, regionplanen och detaljplanen.

System för kompensation

Det behövs ett system för kompensation, även om det inte är det första man ska titta på. Implementera skadelindringshierarkin i lagstiftningen.

Översiktsplaneringen

Planering av grön infrastruktur behöver samordnas med planering av bebyggelse och infrastruktur. En ÖP ska behöva redovisa hur kommunen uppfyller NRF (alla artiklar) inklusive artikel 8 och verka för att uppnå kraven. Översiktsplaneringen skulle behöva utvecklas i relation till naturrestaurering i likhet med klimatanpassningsfrågorna 3 kap. 5§ PBL.

Aktualitetsprövning av ÖP med avseende på NRF kan leda till att man behöver ändra sin översiktsplan.

Detaljplanering

Det behöver bli möjligt att kunna ställa krav på grönska, träd och ekosystemtjänster i detaljplaneringen. Idag är det fortfarande otydligt om detta klassas som ett särkrav i exploateringsavtal respektive markanvisningsavtal. Det kan inte hanteras som en planbestämmelse i detaljplan. Särkraven i detaljplan – kan gröna åtgärder premieras i markanvisningen/exploateringsavtalet?

I detaljplan behöver skydd av träd och grönska på privat mark stärkas.

Miljöbalken

Förändringar i miljöbalken behövs. MB är inte anpassad för urbana miljöer, exempelvis områdesskydd är svåra att tillämpa i urbana ekosystem.

Krav på MKB om vegetation riskerar att påverkas, lyft i bedömningen av betydande miljöpåverkan (behovsbedömningen).

Riktlinjer och planeringsprinciper

Det behövs normer och riktlinjer om grönska för kommuner; utegårdar, parker, gator. 3-30-300 - använd det! Boverket behöver ta fram planeringsprinciper för att minska privatiseringen av allmän plats.

Annan lagstiftning

Undersök befintliga styrmedel som kanske inte utnyttjas fullt ut, exempelvis förbättrad miljötillsyn.

Det saknas styrning av drift och skötsel av urbana grönytor, finns ingen lagstiftning som reglerar och ställer krav på kommunerna.

Avtal Byggaktörer har intresse/kunskap, men det saknas styrmedel. Avtal skulle kunna användas och ge mer likartade spelregler över hela landet. Svårast med exploateringsavtal.

Informativa styrmedel

Det finns ett stort kommunikations- och kunskapsbehov. Det behövs en stor bildnings- och kompetenssatsning. Många intresserade, men kunskap behövs i alla led! Stort intresse från kommuner, företag och näringsliv som ibland vill gå före.

Kommunala rådgivare behövs med statligt stöd för finansiering. Det behövs också väldigt konkret vägledning och kunskapsstöd till fastighetsägare och fastighetsförvaltare: Så här planterar du och sköter ett träd. Ändra attityder, t.ex. när klippta gräsmattor görs om till ängar.

Dataunderlag för analys och uppföljning av nuläge och åtgärder på nationell och regional nivå behövs. Nationell data är bättre än EU-data. Det behöver tas fram nationella data.

Beslutsfattare viktig målgrupp (Gestaltad livsmiljö har bra utb. material, ta fram goda exempel, titta på andra länder. Bland annat exempel på hur man övervinner målkonflikter).

Planerings- och kunskapsunderlag så som grönplaner är viktiga som grunder för översiktsplanering, detaljplanering och skötsel.

Ökad kunskap på beställarsidan – vad ger mest pang för pengarna. Schablonkostnader för olika typer av grönytor (investering respektive drift).

Ekonomiska styrmedel

Frivilliga åtgärder av privata fastighetsägare behöver ekonomiska incitament. Vem är det som förväntas ta kostnaderna – det offentliga eller privata? Behövs statlig finansiering av åtgärderna – men var går gränsen för var som ingår? Plantering, skötsel och förvaltning? Hur kan man finansiera långsiktigheten?

Det behövs långsiktiga och stabila statsbidrag för grönare städer och förgröning som initieras utan exploateringskrav så som ”Ett grön klimatkliv”, mer LONA- bidrag (Lokal Naturvård) åter, grönare städer mm., bidrag för att förgröna i befintliga miljöer utan en exploatering. Bra med statsbidrag som har en lång kontinuitet.

Inspireras av Köpenhamn/Danmark som hade statsbidrag för grönare bostadsgårdar med möjlighet att dela på funktioner (storgårdar skapades mellan olika fastigheter och de boende kunde dela på en stor utemiljö i stället för att ha en egen som var väldigt liten).

Möjlighet till grön bonus - lägre kommunal fastighetsavgift ju grönare fastigheten är, alt lägre tomträttshyra. Givet att det är möjligt att differentiera

fastighetsavgiften. Kan också kopplas till VA-taxan, med differentierad taxa för gröna åtgärder på tomten som minskar dagvattnet från tomten.

Grönt utjämnningssystem mellan kommunerna.

Risker, synergier och målkonflikter

Dialogen visar att det finns olika perspektiv. Ett perspektiv är att se NRF som en chans att lyfta fram det gröna och nyttan med den! Ett sätt att samla flera hållbarhetsfrågor och samtidigt skapa attraktiva livsmiljöer som ger konkurrenskraft. Ett annat perspektiv är att se NRF som ett av många samhällsmål vilket innebär massa målkonflikter.

Risker

Tillväxt och förtätning – konflikter ur ett regionalt perspektiv. I storstadsregioner satsar man mycket på förtätning kring regionala kollektivtrafiknoder i syfte att minska utglesning och transportbehov samt att hushålla med jordbruksmark och natur. Kommer NRF att påverka denna planering och göra det svårare att genomföra denna strategi?

Risk med artikel 8 – bara få som berörs och det handlar om yta, vilket kan lägga lock på frågan.

Brist på flexibilitet får stora konsekvenser. Lokala förutsättningar måste få spela roll.

Förordningens fokus på kvantitet i artikel 8 och inte kvalitet är ett stort problem. Flera av samhällets aktörer lyfter att det är väldigt angeläget att få in kvalitetsaspekter i arbetet. Hur kommer de in? Risk att man tappar både biologisk mångfald och andra ekosystemtjänster när man talar krontäckning. Viktigt att träd planteras på rätt plats, med rätt arter så att de kan bidra till biologisk mångfald. Risk för målkonflikter mellan krontäckning och naturvårdande skötsel.

Risk för urban sprawl när exploatering i centrala delar och vissa kommuner begränsas när bara vissa kommuner omfattas av artikel 8. Risk för att ytorna utanför de urbana klusterna exploateras. Detta kan leda till att exploatering flyttas till kranskommuner till storstadskommunerna.

Kommunernas begränsade budgetar. Klarar kommunerna av att anlägga och sköta fler grönytor i staden?

Minskade intäkter för marken. Ökade ytanspråk för ekosystemtjänster leder även till minskade intäkter för staden (uteblivna p-avgifter, arrenden och försäljning av mark för bostäder).

Risk för mellankommunala gräl/intressekonflikter. Grönytor och trädäckning kan bli en mellankommunal fråga. Jord- och skogsbruk – något måste ryka där det finns en stor press på bostadsutveckling.

Ökade byggkostnader. Åtgärder kan vara kostnadsdrivande som till exempel gröna tak och väggar. Finns också en stor risk att NRF leder till ökade utredningskostnader. Men det handlar också om fördelning av kostnader.

Risk med att vänta med att definiera den tillfredsställande nivån av grönytor och trädäckning. Det finns idag ingen information om tillfredsställande nivå. Den tillfredsställande nivån behöver sättas snart för att kunna hanteras i långsiktig kommunal planering.

Olika avgränsningar får olika typer av konsekvenser. Industriområden och externhandelsområden riskerar att hamna utanför (om inte buffertzoner används i avgränsningen av urbana ekosystem), samtidigt som de är viktiga områden för att vidta åtgärder inom.

Vem ska driva upp alla 3 miljarder träd? Konsekvenser för plantskolebranschen eftersom alla medlemsstater ska börja plantera (behov av kunskap hos beställare och förvaltare).

Synergier och möjligheter

Finns stora vinster för folkhälsan, vilket politiken är intresserad av. Stärkta urbana ekosystem ger bra livsmiljöer för människan. NRF är ingen ”död hand” för bebyggelse. Det går att utöka grönytor och trädäckning samtidigt som man exploaterar. Sverige slösar med värdefull mark – vi saknar samhällsekonomiska lösningar.

Stora synergier med klimatanpassningsåtgärder. Ökade grönytor och mer trädäckning kommer ha stor betydelse för att dämpa urbana värmeöar och minska risken för översvämningar.

Samverkan/ihopslagning av kommuner/kluster med vattenförvaltningen som förebild. Dra lärdom från vattenrådets arbete kopplat till avrinningsområdet.

Synergier med beredskap – möjlighet att odla och andra ekosystemtjänster så som vattenrening och buller.

Samarbetet mellan ArkDes och MSB – naturbaserade lösningar som ger skydd och skapar trygghet.

Synergi med cirkulär ekonomi – möjlighet att konvertera byggnader gör att mindre nytt behöver byggas och mer grönska kan sparas.

Biologisk mångfald och grönska skapar stolthet och identitet. Exempel från en kommun där vitryggig hackspett som kommunen har synliggjort. Fler och fler aktörer hakar på för att stärka hackspetten.

Kartläggning av ekosystemtjänster och en utvecklingsplan för samma synliggör synergier.

Restaurering av våtmarker på privat mark, det finns många synergier här och intresse från privata markägare.

Ökad resiliens i samhället. Många grönytor är inte programmerade för särskilda ändamål – ser dem som en reserv för framtiden 20-30 år framåt.

Viktigt med en transparent översiktsplan.

NRP – skapar mervärden utifrån de arbetssätt vi har och metoder (t.ex. NVI), viktigt att tydliggöra koppling mellan artiklarna.

Natur im Garden – Nieder Ostereich

Digitalisering skapar möjlighet för att lyfta värden, t.ex. trädkarta.

Fria inspel

- Det regionala perspektivet är viktigt, särskilt i storstadsregioner. Glöm inte regionernas roll i arbetet.
- Blås liv i och docka in i grön infrastrukturarbetet på länsstyrelserna. Där finns förslag på åtgärder.
- Det behövs möjlighet att ställa krav på privata markägare – både lagkrav och ekonomiska incitament. VA-taxan, skötselansvar i förvaltning.
- Vi behöver utveckla ett nationellt miljöövervakningsprogram för stadens träd och grönområden och mäta mer än bara trädtäckning.
- Vad är den önskvärda tillfredsställande nivån som vi ska nå? Det behövs en tydlig bild/illustration till de som ska göra något.
- Går det att förhandla om avgränsning om de vi väljer nu visar sig vara mindre bra?
- Tryck hårt på viktiga synergier mellan biologisk mångfald, klimatanpassning, friluftsliv, hälsa med mera.
- Vilka kommuner kommer att undantas från nettonoll-kravet och vilka ingår? Skapa en samverkansgrupp med dem som ingår.
- Viktigt att få med kvalitativa aspekter
- Spara det som finns innan det försvinner

- Prislapp på natur behöver sättas för att kunna vägas mot andra intressen, jmf utsläppsrätter.
- Ta del av internationella erfarenheter. Vi behöver inte uppfinna hjulet på nytt!
- Läs punkt 1, 2 och 3 i artikel 8 separat – det finns en flexibilitet i punkt 1.
- Bygga på höjden för att spara grönytor är inte optimalt i norra Sverige – jmf Hagastaden.
- Läs artikel 8 tillsammans med hela förordningen.
- Se upp för dubbelräkning av utpekade naturmiljöer i stadsmiljöer.
- Nationella kartor över utpekade naturområden behövs.
- Uppföljning av genomförandet – hur ska det se ut? Hitta en lagom nivå.
- Behövs tid för planering och uppföljning av arbetet.
- Kommunikation och dialog med föreningar och allmänhet – viktigt att kommunicera nyttan med död ved, skräpig (friväxande) natur etc. Involvera skolorna i att bygga faunadepåer.
- Det tar tid att utveckla naturtyper.
- Stor virkesefterfrågan – konflikt med trähusbyggandet.
- Taxonomin – vad kommer den innebära för företagen kopplat till detta?
- Bra med kontinuerlig dialog om artikel 8. Vänta inte till november med att diskutera detta vidare.
- Ta tillvara näringslivets engagemang! Integrera biologisk mångfald i finansiella strukturer och beslut. Mistra Biopath och Handslag för biologisk mångfald i Göteborg.
- Näringslivet är inte bara exploateringsbolag.
- Ersättningssystem för tillfällig översvämning, inspireras av Holland.
- Grönt kommunalt utjämningsystem för alla artiklar ihop.
- Upphandling av ekosystemtjänster
- Vi kan inte frikoppla artikel 8 från övriga artiklar, det handlar om samma mark.
- Kommuner arbetar redan idag med mark- och vattenanvändning i hela kommunen och alla de målkonflikter som finns där.
- Skapa ett samarbete där man vill vara med, inspireras av Färdplan för fossilfri byggsektor!
- Det är inte synd om näringslivet. Detta är i deras intresse, man måste vara med och betala.

- Glöm inte privatpersonerna och konsekvenserna för dem.
- Nature Deficiency Disorder – folkbildning
- Mångfunktionalitet
- Nationellt system för fysisk planering behövs för att hantera NRF och andra samhällsintressen.
- Samverkan med markägare och näringsliv, men hur?
- Samfinansieringsmodeller för trädplantering, jmf klimatanpassningsutredningens förslag.
- Se helheten – artikel 8 samspelar med andra artiklar i förordningen.

Avslutande diskussioner

Kommunernas arbete och förutsättningar:

- Kommunala planmonopolet finns i Sverige - det måste vi förhålla oss till och vara medvetna om att vi kanske måste styra kommunerna. Staten kan säga "att" och kommunen kan säga "hur"
- Kommunen har ofta bristande tillsyn, bl.a. på grund av resursbrist. Finns behov av att diskutera tillsynen mer i den kommunala organisationen.
- Hur ska kommunen få in detta arbete i alla skeden så att det följer med från planering till 100-års-förvaltning.

Geografisk avgränsning:

- Hur gör man med områden som finns i översiktsplanen som ska prioriteras för bebyggelse och som ligger utanför klustret idag. Hur blir det i framtiden när det har blivit ett kluster?
- Avgränsningarna – oavsett hur man konstruerar det urbana området – så måste det gå att hantera en föränderlig geografi – det är det som är planering. Följer man upp om fem år så måste metoden vara samma men området behöver inte ha samma geografiska avgränsning
- Avgränsningen blir viktig för resultatet.
- Önskemål om scenarier med konsekvenser för hela landet / olika delar av landet.

- Vilka konsekvenser får avgränsningen i Skåne på jordbruksmarken? Önskvärt med en scenarioanalys med olika parametrar – det behövs för att förstå konsekvenserna av de olika avgränsningsalternativen.
- Remittera avgränsningen till kommunerna m.fl annars blir det mest fokus på det och inte på innehåll och åtgärder.
- Ur ett regionalt perspektiv vill man förtäta i kollektivtrafiknära lägen och att gröna kilarna kan sparas. Vill inte ha urban sprawl.

Medskick och frågor till fortsatta arbetet:

- Olika förutsättningar i landet – ta hänsyn till det i det fortsatta arbetet. Det får inte bli ”orättvist”.
- Det räcker inte med planeringsnivån – det krävs att kommunerna får in frågorna på den detaljerade nivån och den nivån som krävs.
- Se detta som en systematisk ansats med långsiktiga spelregler, ha helhetsperspektiv och fokusera inte bara på planering (utan också drift och underhåll)
- Hur ska det gå till i praktiken? Kommer lagstiftningen räcka eller vilka är knäckfrågorna och vilka styrmedel behövs?
- Måluppfyllnad i bakhuvudet. Stor betydelse i det långsiktiga perspektivet att det blir lätt för kommunerna att implementera.
- Det räcker inte att bara titta på krontäckning. Det finns fler parametrar som gammal ved etc etc. Höj ambitionen och underlätta för alla kommuner, oavsett om de ligger i ett tätbefolkat kluster, att arbeta med de här frågorna.
- Låt inte detta arbete bli ett eget spår. Koppla ihop det med klimatanpassning med mera.
- Tänk på helheten. Planen blir ett verktyg för att få fram åtgärder, som gör att det blir bättre, samt nå det mål man vill uppnå. Finns svårigheter och risker med att man inte uppnår målen.
- Bekymmersamt att artikel 8 handlar om yta/kvantitet istället för kvalitet och det går emot hur många kommuner jobbar idag.
- Huvuddelen av områdena är bebyggda hur hanterar man det?
- Kan krävas nya lagkrav för att kommunerna ska uppfylla kraven
- Se till de olika förutsättningarna i landet.

- Bevakar frågorna från strategisk planering ned till förvaltning och drift och tänk mångfunktionalitet och inte bara grönytefaktor - mötesplatser för människor ska också med i det här arbetet.
- Uppmuntra kommunerna att ta fram grönplan, trädplan

Kostnader / finansiering

- Vi ska inte se kraven i NRF som något som bara medför kostnader – man kan också se det som att nu (tidigare) är det en subventionering
- Ekonomiska incitamenten viktiga – inte så dyrt att plantera träd men det blir minskade intäkter av att inte exploatera.
- Mer pengar kommer behövas

Uppföljning

- Kommunerna vill bli involverade i hur uppföljningen ska göras. Inrätta inga parallella uppföljningssystem.

Dialog, samverkan och gemensamt lärande

- Hur involveras näringslivet i dialog? Jag uppfattade att det inte bara ska vara det näringsliv som är mer emot förordningen utan det finns ett näringsliv som vill bidra
- Många bra forskningsfrågor har kommit fram idag och forskarna är tillgängliga för dialog m.m.
- Lära av Europa exempelvis fingerplan i Köpenhamn, inga externa köpcenter i Tyskland. Tyskland har också system för kompensation. Hur kan länderna lära av varandra?
- När tillfredsställande nivå klarnar och när konsekvenserna av de olika alternativen av avgränsning är utredda är det önskvärt med dialog.
- Fortsätt föra dialog – det är viktigt!
- Vilken roll kan regionplanen spela i det här systemet och hur kan regionen stödja?

Vilja att bidra i det fortsatta arbetet:

- Trädföreningen har en stor roll att kommunicera och sprida kunskap och kan bidra med det i det fortsatta arbetet.

- Länsstyrelserna ser ett behov av vägledning till kommunerna och behöver fundera på vilken nivå de ska förhålla sig till. Vägledning och samverkan i hela kedjan är önskvärt.
- Regionen är en viktig medspelare!

Bilaga 1

Deltagarförteckning

Boverket

Boverket

KSLA

Svenska Trädföreningen

Naturvårdsverket

Region Skåne

Stockholm stad

Sveriges Allmännytt

Umeå kommun

Region Stockholm

WWF

Byggföretagen

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)

Region Halland

Lomma kommun

Ekologigruppen

Upplands Väsby kommun

Östergötland

Göteborgs kommun

Boverket

Eskilstuna kommun

Sveriges Kommuner och Regioner
(SKR)

Botaniska trädgården i Göteborg

Skogsstyrelsen

Luleå kommun

Länsstyrelsen Norrbotten

Naturvårdsverket

Boverket

Fastighetsägarna

Malmö stad

Östersunds kommun

Boverket

Riksbyggen

Boverket